

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

MITJA ŽNIDARŠIČ

UNIVERZA V LJUBLJANI

EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**KOHEZIJSKA POLITIKA IN USPEŠNOST SLOVENIJE
PRI ČRPANJU KOHEZIJSKIH SREDSTEV**

Ljubljana, oktober 2011

MITJA ŽNIDARŠIČ

IZJAVA

Študent MITJA ŽNIDARŠIČ izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Zarjana Fabjančiča in v skladu s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani,

Podpis:

KAZALO VSEBINE

UVOD	1
1 KOHEZIJSKA POLITIKA	2
1.1 KOHEZIJSKA POLITIKA V PRORAČUNSKEM OBDOBJU 2000 – 2006	2
1.2 KOHEZIJSKA POLITIKA V PRORAČUNSKEM OBDOBJU 2007 – 2013	2
2 INSTRUMENTI KOHEZIJSKE POLITIKE IN NJIHOVO DELOVANJE	3
2.1 INSTRUMENTI PREDPRISTOPNE POMOČI	3
2.1.1 <i>Instrument za predpristopno pomoč (IPA)</i>	3
2.2 STRUKTURNI SKLADI	3
2.2.1 <i>Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)</i>	4
2.2.2 <i>Evropski socialni sklad (ESS)</i>	5
2.2.3 <i>Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS)</i>	5
2.2.4 <i>Finančni inštrument za usmerjanje ribištva (FIUR)</i>	6
2.2.5 <i>Pobude Skupnosti</i>	6
2.2.6 <i>Kohezijski sklad (KS)</i>	6
2.2.7 <i>Evropska investicijska banka (EIB)</i>	7
2.3 PRIMERJAVA CILJEV IN INŠTRUMENTOV ZA DVE FINANČNI PERSPEKTIVI.....	7
2.4 DEJAVNIKI USPEŠNOSTI ČRPANJA EU SREDSTEV	8
3 KOHEZIJSKA POLITIKA V SLOVENIJI	9
3.1 PREDPRISTOPNA POMOČ ZA SLOVENIJO	9
3.2 SLOVENIJA V OBDOBJU 2004 – 2006.....	10
3.2.1 <i>Strukturni skladi</i>	11
3.2.2 <i>Kohezijski sklad</i>	13
3.2.3 <i>Pobude Skupnosti</i>	13
3.2.3.1 <i>INTERREG III</i>	14
3.2.3.2 <i>EQUAL</i>	14
3.3 SLOVENIJA V OBDOBJU 2007 – 2013.....	15
4 USPEŠNOST RS PRI ČRPANJU KOHEZIJSKIH SREDSTEV	17
4.1 USPEŠNOST ČRPANJA SREDSTEV V OBDOBJU 2004 – 2006.....	17
4.1.1 <i>Enotni programski dokument (EPD)</i>	18
4.1.2 <i>Črpanje sredstev Kohezijskega sklada in predpristopne pomoči ISPA</i>	20
4.1.3 <i>Pobude Skupnosti</i>	20
4.2 USPEŠNOST ČRPANJA SREDSTEV V OBDOBJU 2007 – 2013.....	21
4.3 PRIMERJAVA USPEŠNOSTI ČRPANJA KOHEZIJSKIH SREDSTEV MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EU	22
4.4 PROBLEMI SLOVENIJE PRI ČRPANJU SREDSTEV KOHEZIJSKE POLITIKE.....	23
4.4.1 <i>Poglavitne napake na strani države (Pahor 2004, str. 11):</i>	23
4.4.2 <i>Najpogostejše napake pri prijavih (Pahor 2004, str. 11):</i>	23

4.5 MOŽNOSTI IZBOLJŠANJA SISTEMA ČRPANJA SREDSTEV EU	24
SKLEP	25
VIRI IN LITERATURA	27

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Primerjava ciljev in inštrumentov za doseg ciljev med kohezijsko politiko v obdobju 2000 – 2006 in 2007 – 2013</i>	8
<i>Tabela 2: Porazdelitev sredstev pobude Skupnosti INTERREG III (v EUR)</i>	14
<i>Tabela 3: Razdelitev sredstev med OP</i>	17
<i>Tabela 4: Črpanje sredstev strukturnih skladov EPD do 30.6.2009 (v % in mio EUR)</i>	18
<i>Tabela 5: Črpanje sredstev Kohezijskega sklada do 31.12.2009</i>	20
<i>Tabela 6: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP-jih</i>	21
<i>Tabela 7: Primerjava uspešnosti izvršitev plačil Kohezijskega sklada in nekdanjega ISPA v letu 2009 za obdobje 2004 – 2006 med državami članicami EU 10</i>	22
<i>Tabela 8: Uspešnost novih držav članic pri črpanju sredstev strukturnih skladov 2004 – 2006 do leta 2010 (v %)</i>	23

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Razmerje Sloveniji dodeljenih sredstev med instrumenti kohezijske politike 2004 - 2006 (v mio EUR)</i>	11
<i>Slika 2: Struktura sredstev po skladih (v %)</i>	12
<i>Slika 3: Razmerje med sredstvi, sofinanciranimi s strani EU, in sredstvi iz domačega proračuna (v mio EUR)</i>	13

SEZNAM KRATIC

BDP	Bruto domači proizvod
EIB	Evropska investicijska banka
EK	Evropska komisija
EKUJS	Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad
EPD	Enotni programski dokument
ESS	Evropski socialni sklad
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
EU	Evropska unija
EUR	Evro
FIUR	Finančni instrumenti za usmerjanje ribištva
IKT	Informacijska in komunikacijska tehnologija
KS	Kohezijski sklad
MOP	Ministrstvo za promet
NPP	Nosilec proračunske postavke
OP	Operativni program
PN	Prednostna naloga
PO	Plačilni organ
PPS	Program pobude skupnosti
SS	Strukturni sklad
SVLR	Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko
RS	Republika Slovenije
TP	Tehnična pomoč
ZZP	Zahtevek za povračilo

UVOD

Že od samega začetka ideje o Evropski uniji (EU) so se njeni ustanovitelji zavedali, da je ključnega pomena za njen obstoj in uspešno delovanje usklajen razvoj držav članic ter njihova gospodarska in socialna kohezija. Zaradi regionalne, gospodarske in družbene pestrosti so znotraj EU medregionalne razlike precejšnje. Kot odgovor na ta problem je bila osnovana kohezijska politika, ki si skozi različne instrumente prizadeva za zmanjševanje socialnih in gospodarskih razlik med državami članicami in regijami znotraj teh držav.

Namen diplomske naloge je predstavitev kohezijske politike in njenih ciljev v obdobju dveh finančnih perspektiv, tj. proračunsko obdobje 2000 – 2006 in 2007 – 2013 ter podrobno predstaviti instrumente kohezijske politike in instrumente predpristopne pomoči. Osredotočil se bom tudi na kohezijsko politiko znotraj Slovenije in na analizo uspešnosti črpanja njenih sredstev pred vstopom in po vstopu v Evropsko unijo.

Diplomsko delo je sestavljeno iz štirih delov.

V prvem delu je opredeljen pojem kohezijske politike in predstavitev njenih ciljev v obdobju dveh finančnih perspektiv. Za obe programski obdobji so predstavljeni cilji in opredeljena finančna sredstva za njihovo izvajanje.

V drugem delu sem se osredotočil na predstavitev finančnih instrumentov za izvajanje kohezijske politike, med katere spadajo instrumenti predpristopne pomoči (PHARE, ISPA in SAPARD), strukturni skladi (ESRR, ESS, EKUJS in FIUR), Kohezijski sklad, pobude Skupnosti ter Evropska investicijska banka. V tem delu sem se tudi posvetil razlikam na področju ciljev in instrumentov kohezijske politike med dvema finančnima obdobjema ter dejavnikom uspešnosti črpanja evropskih sredstev.

Tretji del naloge je posvečen kohezijski politiki v Sloveniji. Najprej je predstavljen Enotni programski dokument (EPD), ki predstavlja programsko osnovo za črpanje sredstev strukturnih skladov za namene izvajanja prednostnih nalog v obdobju 2004 – 2006. Sledijo instrumenti kohezijske politike in sredstva, do katerih je upravičena Slovenija v prej omenjenem obdobju. Nazadnje sem se posvetil še operativnim programom 2007 - 2013, ki imajo enako vlogo kot EPD za določeno finančno obdobje.

V zadnjem delu diplome predstavljam še uspešnost Republike Slovenije pri črpanju sredstev kohezijske politike in jo primerjam z ostalimi novimi državami članicami oz. EU 10. Na koncu sledi še predstavitev predlogov za izboljšanje sistema črpanja sredstev EU.

1 KOHEZIJSKA POLITIKA

Po Mraku (2004, str. 29) je kohezijska politika predstavljena kot skupek razvojnih aktivnosti, programov in ukrepov države, lokalnih skupnosti in drugih organiziranih interesov na regionalni ravni, koordiniranih in sofinanciranih s strani Evropske unije in namenjenih doseganju razvojnih ciljev ob upoštevanju skladnega regionalnega razvoja. Temeljni cilj kohezijske politike je zmanjševanje gospodarskih in socialnih neenakosti med različnimi regijami Skupnosti, kar je zapisano tudi v 158. členu dopolnjene pogodbe o Evropski skupnosti.

Kohezijska politika EU izvira iz načela solidarnosti, saj se prispevki posameznih držav v evropski proračun porazdelijo v manj razvite regije. Stopnjo razvitosti regij se meri predvsem na podlagi višine bruto domačega proizvoda (BDP) in stopnje brezposelnosti.

1.1 Kohezijska politika v proračunskem obdobju 2000 – 2006

Za izvajanje kohezijske politike je bila v proračunskem obdobju 2000 – 2006 namenjena, kar dobra tretjina sredstev proračuna EU, kar znaša 260 mrd EUR, in sicer 195 mrd za strukturne sklade, 18 mrd za Kohezijski sklad in 47 mrd za namene predpristopne pomoči (Mrak, 2004 str. 37).

Področje delovanja kohezijske politike za obdobje 2000 – 2006 je usmerjeno v tri cilje (Mrak, 2004, str. 49-53):

- Cilj 1: pomoč regijam, ki zaostajajo v razvoju in se srečujejo z večjimi težavami glede gospodarske razvitosti, zaposlovanja, pomanjkljive infrastrukture;
- Cilj 2: podpiranje gospodarske in socialne preobrazbe območij s strukturnimi težavami;
- Cilj 3: podpiranje prilagajanja in posodabljanja politik in sistemov izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja.

1.2 Kohezijska politika v proračunskem obdobju 2007 – 2013

Evropska komisija je v proračunskem obdobju 2007 – 2013 določila nove cilje, katerim je namenila 336,1 mrd EUR, kar znaša 35,7 odstotkov proračuna EU. Namen spremembe ciljev je bil boljše upravljanje in doseganje ciljev lizbonske pogodbe. Cilji kohezijske politike v obdobju 2007 – 2013 (Strukturokop, 2007, str. 11):

- Cilj “Konvergenca” (264 milijard evrov) je prednostna naloga instrumentov kohezijske politike in je z izboljšanjem pogojev za rast in zaposlovanje, usmerjen v pospeševanje konvergence najmanj razvitih držav članic in regij EU.
- Cilj “Regionalna konkurenčnost in zaposlovanje” (57,9 milijarde evrov) je usmerjen v krepitev konkurenčnosti in privlačnosti regij ter zaposlenosti v regijah, ki ne spadajo v področje najmanj razvitih.

- Cilj “Evropsko teritorialno sodelovanje” (13,2 milijarde evrov) je usmerjen v krepitev čezmejnega sodelovanja na podlagi lokalnih in regionalnih skupnih pobud, transnacionalnega sodelovanja ter krepitev medregionalnega sodelovanja in izmenjave izkušenj na ustrezni teritorialni ravni.

2 INSTRUMENTI KOHEZIJSKE POLITIKE IN NJIHOVO DELOVANJE

2.1 Instrumenti predpristopne pomoči

Namen instrumentov za predpristopno pomoč je finančna podpora za pripravo potencialnih držav za vstop v Evropsko unijo (Predpristopna pomoč - Ministrstvo za finance RS, 2011).

- PHARE: namen programa PHARE je spodbujanje ekonomske in socialne kohezije, kjer je največja pozornost posvečena gospodarskemu razvoju, človeškim virom, okolju in prometu.
- ISPA: instrument predpristopne kohezijske politike, ki je bil ustvarjen po vzoru Kohezijskega sklada. Prav tako kot Kohezijski sklad je tudi namen ISPA-ja sofinanciranje večjih projektov s področja prometne infrastrukture in varovanja okolja.
- SAPARD: sredstva programa SAPARD so namenjena spodbujanju trajnostnega razvoja kmetijstva in celovitega razvoja podeželja.

2.1.1 Instrument za predpristopno pomoč (IPA)

1. januarja 2007 je bil ustanovljen t.i. Instrument za predpristopno pomoč (IPA), ki je nadomestil zgoraj omenjene programe PHARE, ISPA in SAPARD.

IPA zajema pet področji (Instrument za predpristopno pomoč - Regionalna politika Inforegio, 2011):

1. pomoč pri prehodu in krepitevi institucij,
2. čezmejno sodelovanje (z državami članicami EU in drugimi državami, ki izpolnjujejo pogoje IPA),
3. regionalni razvoj (promet, okolje in gospodarski razvoj),
4. človeški viri (krepitev človeškega kapitala in boj proti izključenosti),
5. razvoj podeželja.

2.2 Strukturni skladi

Strukturni skladi so finančni instrumenti kohezijske politike. Ustanovljeni so bili, da bi nudili podporo članicam in njihovim regijam, ki so iz različnih razlogov v slabšem gospodarskem in socialnem položaju od povprečja EU. Namen strukturnih skladov je zmanjševanje omenjenih razlik in zagotavljanje usklajenega razvoja vseh članic in njihovih regij. Do črpanja sredstev iz strukturnih skladov so upravičene vse države članice, katerih BDP na prebivalca ne presega 75 % povprečja

EU.

Sredstva iz strukturnih skladov se dodeljujejo na podlagi sedmih načel (Mrak, 2004, str. 61-63):

- **Načelo koncentracije**
Sredstva kohezijske politike EU se usmerjajo v zapostavljene regije, regije, ki so odročne, regije z razvojnimi zaostanki in regije, v katerih se odvijajo velike strukturne spremembe.
- **Načelo programiranja**
Sredstva strukturnih skladov se dodeljujejo na podlagi razvojnih programov, kar pomeni, da je njihovo usmerjenje načrtovano in programirano.
- **Načelo partnerstva**
Pomeni, da so programski dokumenti sestavljeni z najvišjo možno obliko sodelovanja med Komisijo in državo članico. Država članica običajno določi organe, ki sodelujejo pri pripravi dokumentov. S tem načelom se spodbuja razširitev partnerstva tako na gospodarsko kot socialno sfero.
- **Načelo dodatnosti pomoči**
Sredstva strukturnih skladov so namenjena dopolnjevanju finančnih sredstev držav članic, ki jih za namene lastnega razvoja v okviru programskih dokumentov zagotavljajo države članice same. Pomoč, ki jo države članice prejmejo, naj ne bi vodila k zmanjšanju njihovih prizadevanj na tem področju, temveč k povečanju.
- **Načelo subsidiarnosti ali kompatibilnosti**
Subsidiarnost pomeni, da je organizacija strukturnih skladov določena tako, da prevzema Evropska komisija le tisti del poslovanja, ki potrebuje skupno vodenje, druge naloge so v pristojnosti držav članic. To načelo pomeni, da so odgovornosti deljene.
- **Načelo učinkovitosti**
Načelo učinkovitosti pomeni nadzor nad učinkovitostjo in uspešnostjo porabe sredstev, kar prispeva k boljšemu načrtovanju programov in k poenostavitvi sistema delovanja skladov. Izboljšanje učinkovitosti je eden glavnih ciljev novih pravil o delovanju Strukturnih skladov.
- **Načelo sorazmernosti** (Sorazmernost - Regionalna politika Inforegio, 2011)
V programskem obdobju 2007-2013 Evropska komisija uporablja načelo sorazmernosti, da bi z učinkovitejšimi pravili in predpisi zmanjšala birokratske postopke za upravljavce operativnih programov. Tako na primer o merilih za upravičenost zdaj večinoma odločajo države članice in ne več EU.

2.2.1 Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) je bil ustanovljen leta 1975 in je namenjen spodbujanju ekonomske in socialne kohezije. Osrednji cilj tega sklada je zmanjševanje razlik in spodbujanje enakomernega razvoja med državami članicami in njihovimi regijami. Do črpanje sredstev iz ESRR so upravičene vse države članice, katerih BDP na prebivalca ne presega 75% povprečja EU. Sredstva ESRR so namenjena finančni podpori projektov tako v privatnem kot tudi v javnem

sektorju, za katere se oceni, da bodo v danih okoliščinah lahko največ prispevali ciljem regionalne politike (Butala, 2006, str. 17).

Sredstva ESRR so namenjena (Butala , 2006, str. 17):

- vlaganju v izboljšanje produktivnosti, ustvarjanje novih in ohranjanju obstoječih delovnih mest,
- vlaganju v infrastrukturo,
- podpori notranjemu razvoju z ukrepi, ki podpirajo in spodbujajo lokalne razvojne pobude in delovanje malih in srednje velikih podjetij,
- tehnični pomoči za vlaganje v izobraževanje in zdravstvo, ki sta pomembna za strukturno prilagajanja regij.

2.2.2 Evropski socialni sklad (ESS)

Najstarejši med strukturnimi skladi je Evropski socialni sklad (ESS), ki je bil ustanovljen že leta 1958. ESS je najpomembnejši inštrument za podporo izvajanja evropske strategije zaposlovanja, katerega poslanstvo je investirati v človeški kapital, ustvarjanje delovnih mest, spodbujanje zaposlenosti in zaposljivosti ter krepitev inovativnosti (Evropski socialni sklad - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011)

Evropski socialni sklad spodbuja predvsem (Butala, 2006, str. 18):

- aktivno politiko trga dela,
- enake možnosti za vse, ki vstopajo na trg dela,
- vseživljenjsko učenje,
- prilagodljivost posameznikov in podjetij ter razvoj podjetništva,
- izboljšanje enakih možnosti zaposlitve žensk in moških

2.2.3 Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS)

EKUJS je bil ustanovljen leta 1964. Njegove glavne naloge so spodbujanje povezanosti kmetijstva in podeželja, izboljševanje konkurenčnosti kmetijstva, gospodarsko prestrukturiranje in ohranjanje poseljenosti podeželskih območij, ustvarjanje razmer, ugodnih za doseganje enakovrednosti dohodka kmečkega prebivalstva, varovanje okolja ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine podeželja. Omenjeni sklad je sestavljen iz dveh oddelkov. To sta usmerjevalni ter jamstveni oddelek (Perpar & Suban (b.l.)):

- Jamstveni oddelek namenja sredstva okolju prijaznejšim načinom kmetovanja in spodbuja trajnostno gospodarjenje s podeželskimi območji ter z naravnimi viri.
- Usmerjevalni oddelek zagotavlja sredstva za izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in živilskega sektorja.

2.2.4 Finančni inštrument za usmerjanje ribištva (FIUR)

Sprva je deloval v okviru Kmetijskega sklada, leta 1993 pa je bil zaradi slabšanja ekonomskega položaja ribolovne dejavnosti ustanovljen samostojni strukturni sklad za podporo ribiškemu sektorju. S tem so si prizadevali spodbuditi učinkovito prilagajanje ribištva in ribogojstva spreminjajočim se ekonomskim, tržnim ter okoljskim zahtevam in drugim spremembam. Glavni cilji sklada so doseganje trajnostnega ravnovesja med ribolovnimi viri in njihovim izkoriščanjem, krepitev konkurenčnosti gospodarskih subjektov v ribiški panogi, povečanje dodane vrednosti izdelkov ribištva in ribogojstva ter izboljšanje učinkovitosti tržnega spleta (Perpar & Suban (b.l.)).

2.2.5 Pobude Skupnosti

Pobude skupnosti so programi, ki jih vodi Evropska komisija, in predstavljajo dopolnitev nalogam strukturnih skladov. Soočajo se z izzivi, ki so pomembni z vidika evropske skupnosti, vendar pa niso vključeni v programske dokumente držav članic. Za razliko od strukturnih skladov je financiranje skozi pobude Skupnosti centralizirano, kar pomeni, da njihovo izvajanje vodi Evropska komisija ob pomoči organov držav članic, ki v tem primeru vodijo le razpise.

V finančni perspektivi 2000 - 2006 je bilo število pobud Skupnosti iz prvotno trinajstih zmanjšano na le štiri. Vsaka od pobud je financirana s pomočjo enega izmed strukturnih skladov in skupno jim je bilo namenjenih nekaj več kot 5 % vseh sredstev strukturnih skladov.

Pobude Skupnosti so naslednje (Mrak 2004, str. 54-55):

- INTERREG III, ki je namenjen spodbujanju čezmejnega in medregionalnega sodelovanja (pobudo financira ESRR);
- URBAN II se osredotoča na podporo inovativnim strategijam za oživljanje mest in propadajočih urbanih območij (pobudo financira ESRR);
- LEADER + je namenjen usklajevanju aktivnosti v podeželskih skupnostih in gospodarstvih, ki bi vodile v integriran razvoj (pobudo financira EKUJS);
- EQUAL je usmerjen na področje aktivne politike zaposlovanja in socialne vključenosti (pobudo financira ESS).

2.2.6 Kohezijski sklad (KS)

Kohezijski sklad (KS) je bil ustanovljen leta 1994 z Maastrichtsko pogodbo in velja za enega pomembnejših instrumentov strukturne oz. kohezijske politike. Namen tega sklada je pomoč državam članicam pri zmanjševanju ekonomskih in socialnih neskladji ter stabiliziranje gospodarstva s sofinanciranjem velikih infrastrukturnih projektov za področje okolja, prometa ter trajnostne rabe energije. Do sredstev KS so upravičene države članice EU, katerih BDP na

prebivalca znaša manj kot 90 % povprečja EU, pri čemer Kohezijski sklad financira do 85 % upravičenih izdatkov večjih projektov s področja okoljske in prometne infrastrukture. Do sredstev KS so tako od maja 2004 upravičene naslednje države članice: Grčija, Portugalska, Španija, Ciper, Češka, Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Slovaška in Slovenija (Kohezijski sklad - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011).

Za razliko od strukturnih skladov velja za KS, da je teritorialna osnova država članica EU in ne regija.

Načela financiranja iz KS so (Kozar 2007, str. 7):

- Projektno financiranje – Kohezijski sklad financira posamezne večje infrastrukturne in okoljske projekte ali dele projektov, ki jih odobri EK.
- Nekompatibilnost pomoči – projekt ne more biti hkrati financiran iz dveh strukturnih skladov in sredstev Kohezijskega sklada.
- Pogojenost pomoči – pomoč posamezni državi iz Kohezijskega sklada se lahko ukine v primeru, da se država nahaja v stanju presežnega deficita (nad 3 % BDP) in da se presežni deficit ne zmanjšuje proti 3 %.
- Partnerstvo – podobno kot pri strukturnih skladih, mora pri sestavljanju prioritete seznama projektov veljati pravilo čim širšega konsenza med vsemi pristojnimi organi na nacionalni in evropski ravni, še posebej, ker so projekti, financirani iz KS, pogosto nadnacionalnega pomena.
- Sofinanciranje – do aktivacije sredstev KS lahko pride šele potem, ko javni in privatni sektor zagotovita ustrezno sofinanciranje projektov. V nasprotju s strukturnimi skladi pri KS niso zahtevana dodatna sredstva, kar pomeni, da lahko države prejemnice s sredstvi KS nadomestijo financiranje že obstoječih izdatkov za upravičene infrastrukturne in okoljske projekte.

2.2.7 Evropska investicijska banka (EIB)

EIB je finančna institucija, ki s posojili in z delnim financiranjem projektov spodbuja ekonomsko in socialno kohezijo. EIB zagotavlja finančno pomoč v naslednjih oblikah (Kozar 2007, str. 10):

- posojila in druge oblike delnega financiranja investicijskih projektov,
- globalna posojila,
- delno financiranje tehnične podpore in študij za pripravo izvedbe projektov,
- garancije.

2.3 Primerjava ciljev in inštrumentov za dve finančni perspektivi

Kohezijska politika 2007 – 2013 se od kohezijske politike 2000 – 2006 predvsem razlikuje v svojih ciljnih in pa številu inštrumentov za doseganje le-teh. Razlike so prikazane v Tabeli 1.

Tabela 1: Primerjava ciljev in inštrumentov za doseg ciljev med kohezijsko politiko v obdobju 2000 – 2006 in 2007 – 2013

2000 – 2006		2007 – 2013	
Cilj	Finančni inštrumenti	Cilj	Finančni inštrumenti
Kohezijski sklad	Kohezijski sklad	Konvergenca	ESRR ESS Kohezijski sklad
Cilj 1	ESRR ESS EKUJS – usmerjevalni in jamstveni sklad FIUR		
Cilj 2	ESRR ESS		
Cilj 3	ESS	Regionalna konkurenčnost in zaposlovanje - Regionalna raven - Državna raven: evropska strategija zaposlovanja	ESRR ESS
Interreg	ESRR	Evropsko ozemeljsko sodelovanje	ESRR
URBAN	ESRR		
EQUAL	ESS		
LEADER +	EKUJS – usmerjevalni del		
Razvoj podeželja in prestrukturiranje ribištva izven Cilja 1	EKUJS – jamstveni del FIUR		
9 ciljev	6 instrumentov	3 cilji	3 instrumenti

Vir: Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko, informacijski bilten 2004 Inforegio, 2011.

2.4 Dejavniki uspešnosti črpanja EU sredstev

Pomembno je poudariti, da si države članice po vstopu v EU pridobijo, in sicer pod določenimi pogoji, le pravico do črpanja sredstev iz naslova kohezijske politike. Obseg uspešno načrtanih sredstev pa je odvisen od absorpcijske sposobnosti vsake posamezne države.

Po Mraku in Wostnerju (2005, str. 8 - 10) so ključni faktorji absorpcijske sposobnosti identificirane in sistematizirane v štiri osnovne skupine: realna absorpcijska sposobnost, finančna absorpcijska sposobnost, programsko-projektna absorpcijska sposobnost in administrativna absorpcijska sposobnost.

- **Realna absorpcijska sposobnost** je opredeljena z dvema faktorjema. Prvi se nanaša na oceno realnih potreb glede na zastavljene cilje in sprejete mednarodne obveznosti; drugi pa se nanaša

na oceno razpoložljivosti produkcijskih faktorjev za identifikacijo, organizacijo in izvedbo projektov in programov.

- **Finančna absorpcijska sposobnost** je razdeljena na sposobnost sofinanciranja na strani prejemnikov sredstev ter na sposobnost zagotavljanja javnega financiranja s strani države članice.
- **Programsko projektna absorpcijska sposobnost** je razdeljena na tri vidike, in sicer: na ustreznost strategije in programskih osnov glede na realne potrebe tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni EU, na ustreznost konkretnih izvedbenih instrumentov ter pravočasno pripravo ustrezne projektne dokumentacije.
- **Administrativna absorpcijska sposobnost** je sestavljena iz dveh elementov: kapacitete za pripravo in izvedbo administrativnega dela pri prijavitelju in administrativne sposobnosti državne administracije.

3 KOHEZIJSKA POLITIKA V SLOVENIJI

Kohezijsko politiko in črpanje kohezijskih sredstev v Sloveniji lahko delimo v tri obdobja:

- obdobje predpristopne pomoči Sloveniji (od leta 1992, ko je Slovenija pričela s pogajanjem za vstop v EU, pa do leta 2004, ko Slovenija postane pravnomočna članica EU);
- finančna perspektiva 2000 – 2006 (čeprav se šestletno obdobje finančne perspektive prične leta 2000, je za Slovenijo pomembno dvoletno obdobje od 2004, ko je postala pravnomočna članica do 2006);
- finančna perspektiva 2007 – 2013.

3.1 Predpristopna pomoč za Slovenijo

Od leta 1992 je Slovenija s podpisom Okvirnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Evropsko komisijo postala prejemnica tehnične pomoči v okviru programa PHARE. V skladu z Agendo 2000 je od leta 2000 prejela tudi sredstva predpristopne pomoči v okviru finančnih instrumentov SAPARD in ISPA.

Za Slovenijo je od treh najpomembnejši in najobsežnejši predpristopni instrument PHARE. Do leta 2004 je bilo odobrenih kar 339 milijonov evrov, pri čemer je bila slaba polovica namenjena krepitvi institucij na vseh področjih in ravneh (reformi javne uprave, reformi finančnega sektorja ...). Ostala sredstva finančne pomoči pa so bila namenjena projektom infrastrukture, okolja, prometa in energetike, razvoja človeških virov, šolstva in izobraževanja. Ustanovljene so bile tudi potrebne institucije za učinkovito izvajanje programov PHARE, in sicer nacionalni koordinator pomoči, nacionalni sklad ter osrednja finančna in pogodbeno enota (Predpristopna pomoč - Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve, 2011).

Na osnovi kriterijev, določenih v Uredbi Sveta (ES) št. 1267/99, je v obdobju med leti 2000 in 2003

pripadalo Sloveniji približno 2 odstotka celotnega proračuna donacij iz programa ISPA, pri čemer se je znesek delil med področji okolja in transporta v razmerju 50:50. Program ISPA deluje na enak način kot Kohezijski sklad, kar pomeni, da predstavlja instrument predpristopne pomoči, ki hkrati pripravlja bodoče države članice na črpanje finančnih sredstev iz Kohezijskega sklada (Brežnik 2003, str. 40).

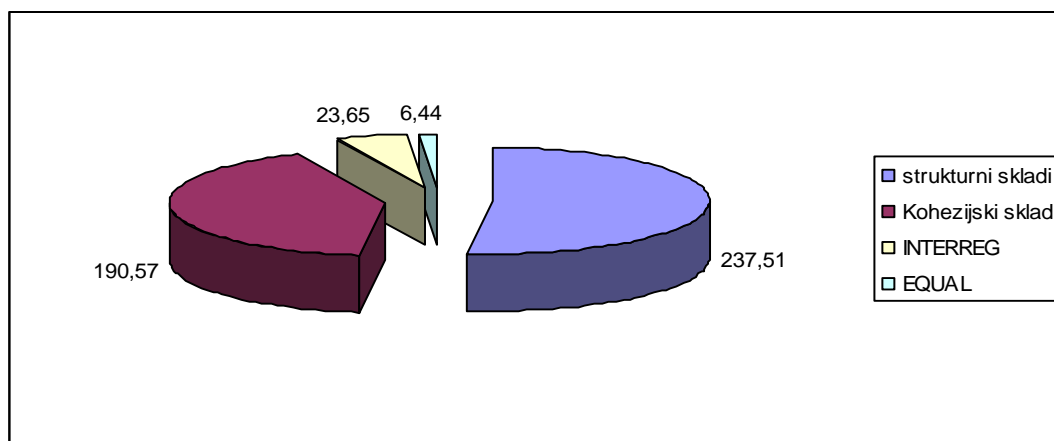
Program SAPARD je finančni instrument predpristopne pomoči, ki je po svojih lastnostih najbolj podoben strukturnim skladom. Program nudi predpristopno finančno podporo za namene, za katere se po vstopu v EU kohezijska politika zavzema preko Evropskega kmetijskega in usmerjevalnega sklada. Končno poročilo o izvajanju Predpristopnega programa SAPARD v Sloveniji za obdobje 2000 – 2006 kaže na uspešno zaključitev programa SAPARD in koriščenje predpristopnih sredstev Skupnosti. Finančna podpora Skupnosti za obdobje 2000 – 2003 v skupni višini 26,7 mio EUR, (namenjena za strukturne izboljšave kmetijskega in podeželskega okolja) je bila zaradi pričakovanega pristopa EU, predvsem za izboljšanje predelave proizvodov, trženja in doseganja standardov, ki ustrezajo zahtevam EU, do konca leta 2006 v Sloveniji presežena za 6 %. Slovenija je za ukrepe programa SAPARD v obdobju 2000 – 2006 dejansko izplačala 10.115, 3 mio SIT javnih sredstev (nacionalni proračun in EU), kar je 96,4 odstotkov vseh pogodbenih obveznosti na dan zaključka prevzemanja obveznosti in sklepanja pogodb (30.4.2004). To še vedno predstavlja 106 odstotkov vrednosti glede na finančni načrt programa SAPARD (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS - Končno poročilo o izvajanju programa SAPARD, 2007).

3.2 Slovenija v obdobju 2004 – 2006

Z vstopom v Evropsko unijo je leta 2004 Slovenija postala pravnomočna članica in si s tem zagotovila pravice do črpanja nepovratnih sredstev skladov in programov iz naslova kohezijske politike. Za namene izvajanja kohezijske politike je Slovenija kot celota obravnavana kot ena NUTS II regija in prejema pomoč iz Cilja 1. Za obdobje 2004 – 2006 je bila upravičena do pridobivanja evropskih sredstev iz Strukturnih skladov (ESRR, ESS, EKUJS, FFIUR), Kohezijskega sklada ter dveh pobud Skupnosti (INTERREG, EQUAL), kar je v celoti znašalo 458,17 mio evrov.

Na Sliki 1 je prikazano razmerje Sloveniji dodeljenih sredstev med instrumente kohezijske politike za obdobje 2004 – 2006.

Slika 1: Razmerje Sloveniji dodeljenih sredstev med instrumenti kohezijske politike 2004 - 2006 (v mio EUR)

Vir: Računsko sodišče RS - Revizijsko poročilo črpanja sredstev evropskega proračuna, 2010.

3.2.1 Strukturni skladi

Za črpanje sredstev iz strukturalnih skladov v obdobju 2004 – 2006 je morala Slovenija skladno z zakonodajo EU pripraviti Enotni programski dokument (EPD). EPD vsebinsko temelji na Državnem razvojnem planu RS 2002 – 2006, katerega glavni cilj je trajnostna rast blaginje ljudi, ki živijo v Sloveniji. EPD predstavlja ključni programski dokument za izvajanje kohezijske politike. Na podlagi EPD se je pomoč s strani EU skozi strukturalne sklade za obdobje 2004 – 2006 dodeljevala v okviru štirih prednostnih nalog (Vlada RS - Enotni programski dokument, 2005):

- Prednostna naloga št. 1: Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti (174,4 mio EUR iz ESRR).
- Prednostna naloga št. 2: Znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanje (96,9 mio EUR iz ESS).
- Prednostna naloga št. 3: Prestrukturiranje kmetijstva, gozdarstva in ribištva (financirano z 49,5 mio iz EKUJS in FIUR).
- Prednostna naloga št. 4: Tehnična pomoč (13,7 iz ESRR in ESS).

Poleg zgoraj naštetih prednostnih nalog je Slovenija določila še tri, tako imenovane horizontalne prednostne naloge, ki jih uveljavlja preko vseh izbranih ukrepov. To so (RS - Letno poročilo 2004 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006, 2005):

- Enake možnosti: Program bo sistematično spodbujal enake možnosti in dostopnost do izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja ne glede na spol, invalidnost ali etnično pripadnost.
- Trajnostni razvoj: EPD je osredotočen predvsem na ekonomske in socialne sestavine

trajnostnega razvoja, kjer je cilj izboljševanje gospodarske blaginje in socialne enakosti, ne da bi bilo ob tem ogroženo okolje.

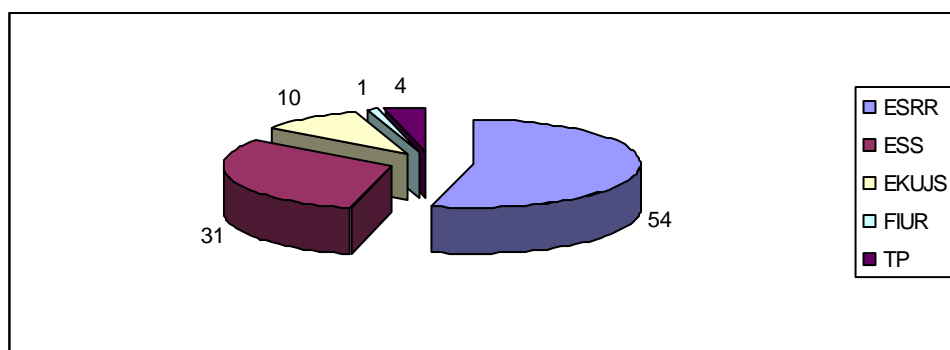
- Informacijska družba: EPD posebno pozornost namenja zagotavljanju podpore inovativnim aktivnostim, ki bodo povečale dostopnost do informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) in uporabo storitev informacijske družbe za skupnosti in podjetja v obrobni območjih, kjer ni komercialnega interesa ponudnikov in je zato ponudba takih storitev omejena.

V Enotnem programskem dokumentu 2004 - 2006, ki predstavlja podlago za črpanje strukturnih skladov v tem obdobju, si je Slovenija zastavila naslednje cilje (Enotni programski dokument za obdobje 2004 – 2006 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011):

- **Povprečna letna rast BDP** po višji stopnji kot v skupini EU-15, s čimer naj bi se postopno zmanjšal zaostanek v BDP na prebivalca za povprečjem EU;
- **Rast zaposlenosti:** Gospodarska rast naj bi se odražala v ustvarjanju novih delovnih mest in ohranjanju obstoječih. Skupna ocena tako kaže, da bo Slovenija ob podpori sredstev strukturnih skladov v programskem obdobju 2004-2006 ustvarila vsaj 4000 (neto) novih delovnih mest;
- **Uravnotežen regionalni razvoj:** Cilji uravnoteženega regionalnega razvoja se bodo uresničevali s prostorsko (regionalno) usmerjenim pristopom, ki naj zagotovi, da bosta rast BDP in zaposlenosti povečala blaginjo tudi v manj razvitih, pretežno obrobni regijah.

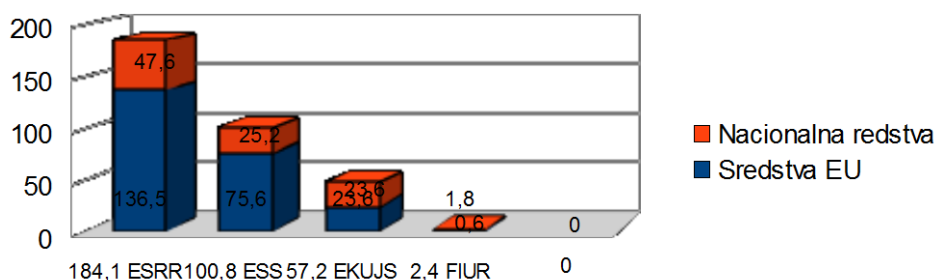
Za uresničitev prednostnih nalog v obdobju 2004 – 2006 je bilo na osnovi EPD Sloveniji dodeljenih 334,5 mio EUR sredstev (239 mio EUR sofinanciranih s strani EU in 95,5 mio EUR iz domačega proračuna). Iz Slike 2 in Slike 3 je razvidna struktura dodeljenih sredstev po skladih ter razmerje med sredstvi, sofinanciranimi s strani EU, in sredstvi iz domačega proračuna. 131 mio EUR ali 54% je na razpolago v okviru ESRR, sledi ESS s 73 mio EUR ali z 31 % razpoložljivih sredstev ter sklada za področje kmetijstva, gozdarstva in ribištva, kjer je skupaj na voljo 25 mio EUR ali 11 % vseh razpoložljivih sredstev. V okviru tehnične pomoči ESRR in ESS je na razpolago 10 mio EUR ali 4 % vseh razpoložljivih sredstev (Enotni programski dokument za obdobje 2004 – 2006 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011).

Slika 2: Struktura sredstev po skladih (v %)

Vir: Enotni programski dokument za obdobje 2004 - 2006 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011.

Slika 3: Razmerje med sredstvi, sofinanciranimi s strani EU, in sredstvi iz domačega proračuna (v mio EUR)

Vir: Pravice do črpanje evropskih sredstev - Posoški razvojni cente , 2011.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) skrbi za uresničevanje EPD 2004 – 2006. Odgovorna je za učinkovito in pravilno črpanje sredstev iz strukturnih skladov in Kohezijskega sklada.

3.2.2 Kohezijski sklad

Poraba sredstev Kohezijskega sklada za obdobje 2004 – 2006 je opredeljena v Pristopni pogodbi ter se dodeljuje na podlagi Referenčnih okvirjev za Kohezijski sklad za okolje in promet za obdobje 2004 – 2006. Referenčna dokumenta sta prilogi Enotnemu programskemu dokumentu (Splošno o Evropskih skladih skozi programsko obdobje - Vlada RS, 2011).

Za obdobje 2004 – 2006 so bila Sloveniji iz naslova Kohezijskega sklada odobrena sredstva v višini 172,6 mio EUR, ki se delijo med področji financiranja projektov okolja in prometa v razmerju 50:50. Tako je bilo za namene financiranja projektov na področju okolja namenjenih 88,4 mio EUR, za področje prometa pa 84,2 mio EUR. Sredstva so namenjena financiranju večjih projektov v višini nad 10 mio EUR. Projekti predpristopnega programa ISPA, ki niso bili zaključeni do vstopa Slovenije, so od 1. marca 2004 postali projekti Kohezijskega sklada. Do 31. decembra 2010 je bil rok, do katerega je potekla upravičenost do izdatkov za projekte v okviru Kohezijskega sklada. To je predstavljal tudi datum, do katerega je bila planirana finančna in fizična izvedba vseh 18 projektov na področju okolja ter vseh 9 projektov s področja prometa (Poročilo o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011).

3.2.3 Pobude Skupnosti

Slovenija je od vstopa v EU za obdobje upravičena do črpanja sredstev dveh pobud Skupnosti: INTERREG III in EQUAL. Cilj pobud Skupnosti je skupno odzivanje na specifične težave na celotnem območju EU in čeprav so financirane s strani strukturnih skladov, niso del Enotnega programskega dokumenta (EPD).

3.2.3.1 INTERREG III

Cilj pobude Skupnosti INTERREG III je povečati ekonomsko in socialno kohezijo s spodbujanjem čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja ter tako doseči uravnotežen razvoj na območju celotne Skupnosti (Splošno o Evropskih skladih skozi programsko obdobje - Vlada RS, 2011).

Sloveniji je bilo z vstopom v EU omogočeno črpanje sredstev v višini 23,6 mio EUR v vseh treh sklopih INTERREG III ter horizontalnih programih ESPON in INTERACT. V spodnji tabeli je prikazana porazdelitev sredstev med tremi sklopi in njihovimi programi ter obema horizontalnima programoma (Kozar 2007, str. 20-22).

Tabela 2: Porazdelitev sredstev pobude Skupnosti INTERREG III (v EUR)

Sklopi INTERREG III	Dodeljena sredstva
INTERREG III A	
- PPS INTERREG III A Slovenija–Avstrija 2000–2006	4.700.000,00
- PPS INTERREG III A Slovenija–Italija 2000–2006	4.700.000,00
- Sosedski program Slovenija–Hrvaška–Madžarska 2004–2006	9.500.000,00
Skupaj	18.900.000,00
INTERREG III B	
- PPS Območje Alp	960.000,00
- PPS Območje srednje, jadranske, podonavske in jugovzhodne Evrope (CADES)	2.200.000,00
Skupaj	3.200.000,00
INTERREG III C	1.300.000,00
Horizontalna programa	Dodeljena sredstva
ESPON	110.000,00
INTERACT	120.000,00

PPS – Program pobude Skupnosti

Vir: Kozar 2007, str. 20-22.

3.2.3.2 EQUAL

Pobuda Skupnosti EQUAL, financirana iz sredstev evropskega socialnega sklada (ESS) in

nacionalnih sredstev, je del strategije EU za vzpostavljanje številnejših in boljših delovnih mest ter za zagotavljanje, da nikomur ni zavrnen dostop do njih. Preko transnacionalnega sodelovanja spodbuja nove načine spopadanja z diskriminacijo in neenakostjo na trgu dela tako pri zaposlenih kot pri tistih, ki iščejo delo. EQUAL vključuje tudi pomoč pri socialni in poklicni integraciji prosilcev za azil in žrtev trgovanja z ljudmi (EQUAL - Inštitut Vir, 2011).

Za namene izvajanja EQUAL projektov je imela Slovenija v obdobju 2004 – 2006 na voljo 8,5 mio EUR, pri čemer jih je 6,4 mio EUR financiranih s strani EU. Pobuda EQUAL ima devet tem, ki podpirajo vse vključujoče cilje polne zaposlenosti, kakovosti in učinkovitosti dela, povezanosti in vključujočega trga dela. Zaradi obsega finančnega prispevka, ki ga bo Slovenija prejela, in kratkega programskega obdobja je slovenski PPS pri izvedbi sofinanciranih aktivnosti omejen le na štiri teme (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve RS - Program pobude Skupnosti EQUAL 2004 – 2006 za RS, 2004).

Te teme so:

1. Omogočanje lažjega dostopa do trga dela in vrnitve nanj za tiste, ki imajo težave pri vključevanju ali vnovičnem vključevanju vanj, saj mora biti odprt za vse (60 % sredstev za EQUAL).
2. Pospeševanje vseživljenjskega učenja in delovnih praks, ki spodbujajo, da na trg dela pridejo in na njem ostanejo tisti, ki trpijo zaradi diskriminacije in neenakosti v povezavi s trgom dela (15 % sredstev za EQUAL).
3. Zmanjšanje razlik med spoloma in podpiranje enakopravnosti na delovnem mestu (15 % sredstev za EQUAL).
4. Podpora socialnemu in poklicnemu vključevanju prosilcev za azil (2 % sredstev za EQUAL).

Preostalih 8 % sredstev je namenjenih strokovno-tehnični pomoči.

3.3 Slovenija v obdobju 2007 – 2013

Slovenija je v obdobju 2007 – 2013 iz naslova cilja Konvergenca upravičena do črpanja sredstev v višini 4,2 mrd EUR. Omenjena sredstva so prednostno usmerjena v dejavnosti, ki bodo pospešile družbeno-ekonomski razvoj in prispevale k zmanjšanju regionalnih razlik. Temu primerno se izvajajo projekti s področja teritorialnega sodelovanja, spodbujanja trajnostnega razvoja, visoke stopnje zaposljivosti ter razvoja zaostalih evropskih regij, podeželja in mestnih okolij.

Na podlagi sprejetega in z EU usklajenega Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja 2007-2013 (NSRO), ki opredeljuje generalno strategijo države članice za doseganje hitrejšje konvergence, je Slovenija pripravila tri operativne programe, ki predstavljajo programsko podlago za črpanje sredstev (Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011):

- *Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013 (OP*

RR): Cilj operativnega programa je inovativna, dinamična in odprta Slovenija z razvitimi regijami in konkurenčnim in na znanju temelječim gospodarstvom (dodeljenih 1,768 mrd EUR iz ESRR).

- *Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013 (OP RČV)*: Cilj operativnega programa je vlagati v ljudi, katerih človeški kapital bo zagotavljal večjo stopnjo inovativnosti, zaposljivosti in gospodarske rasti, kar je tudi najboljši način za večjo zaposlenost, socialno vključenost, zmanjšanje regionalnih razlik in visok življenjski standard (dodeljenih 0,756 mrd EUR iz ESS).
- *Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 – 2013 (OP ROPI)*: Cilj operativnega programa je zagotoviti pogoje za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, trajnostnega ravnanja z energijo ter izboljšanju kakovosti okolja in ustrezni infrastrukturi (dodeljenih 1,577 mrd EUR iz KS in delno ESRR).

Poleg zgoraj omenjenih programov so se v Sloveniji v programskem obdobju 2007 – 2013 izvajali še programi iz naslova cilja Evropsko teritorialno sodelovanje. Za uresničevanje cilja je bilo Sloveniji namenjenih 104 mio EUR. Operativni programi v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja so razdeljeni v tri sklope (Programski dokument Slovenije za obdobje 2007-2013 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011):

a) Operativni programi čezmejnega sodelovanja:

- Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Avstrija 2007 – 2013
- Operativni program čezmejnega sodelovanja Italija – Slovenija 2007 – 2013
- Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Madžarska 2007 – 2013
- Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Hrvaška 2007 -2013
- Operativni program čezmejnega sodelovanja Jadranska pobuda 2007 – 2013

b) Operativni programi transnacionalnega sodelovanja:

- Transnacionalni program Območje Alp
- Transnacionalni program Srednja Evropa
- Transnacionalni program Jugovzhodna Evropa
- Transnacionalni program Mediteran

c) Operativni program medregionalnega sodelovanja:

- Medregionalni program INTERREG IVC
- Medregionalni program INTERACT II
- Medregionalni program ESPON
- Medregionalni program URBACT

Tabela 3: Razdelitev sredstev med OP

Operativni program	Sklad	Sredstva EU v EUR
Cilj „Konvergenca“		
OP za krepitev regionalnih razvojnih potencialov	ESRR	1.768.249.522,00
OP razvoja človeških virov	ESS	755.699.307,00
OP razvoja okoljske in prometne infrastrukture	KS ESRR skupaj	1.411.569.858,00 165.529.886,00 1.577.099.744,00
Cilj „Medregionalni program“		
Čezmejni in medregionalni operativni program	ESRR	96.941.042,00
Transnacionalni operativni program	ESRR	7.315.278,00
Skupaj:		4.205.304.956,00

Vir: Programski dokument Slovenije za obdobje 2007-2013 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011.

Operativni programi v novi finančni perspektivi predstavljajo pravno podlago za črpanje sredstev Evropskih skladov. Potrdi jih Evropska komisija z odločbo, kar pomeni da imajo enako funkcijo, kot jo je imel Enotni programski dokument (EPD) v obdobju 2004 – 2006 (Programski dokument Slovenije za obdobje 2007-2013 - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011).

Slovenija si s sredstvi kohezijske politike za obdobje 2007 – 2013 prizadeva dosežati naslednje cilje (Potrditev programov za črpanje sredstev strukturnih skladov - Info svet – podjetnikovo informacijsko središče, 2011):

- spodbujanje podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja,
- izboljšanje kvalitete sistema izobraževanja in raziskovalno – razvojne dejavnosti,
- izboljšanje fleksibilnosti trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve, še posebej z ustvarjanjem delovnih mest ter spodbujanjem socialne vključenosti,
- zagotavljanje pogojev za rast z zagotovitvijo trajnostne mobilnosti,
- izboljšanje kakovosti okolja in ustrezne infrastrukture ter skladnega razvoja regij.

4 USPEŠNOST RS PRI ČRPAJHU KOHEZIJSKIH SREDSTEV

4.1 Uspešnost črpanja sredstev v obdobju 2004 – 2006

4.1.1 Enotni programski dokument (EPD)

Tako kot ostale države članice se je tudi Slovenija po začetku izvajanja EPD v letu 2004 soočila z nekaterimi uvajalnimi težavami pri izvedbi. Leta 2004 v Sloveniji ni prišlo do uspešnega črpanja sredstev iz proračuna EU zaradi tako imenovane "pravne praznine". Slovenija je bila upravičena do povračila stroškov iz strukturnih skladov že od 1. januarja 2004, vendar pa se je članstvo Slovenije v EU pričelo šele 1. maja 2004, kar je pomenilo relativno pozen začetek implementacije. Tako v obdobju med 1.1.2004 in 1.5.2004 (obdobje "pravne praznine") zakonodaja EU v Sloveniji še ni veljala. Zaradi iskanja ustreznih pravnih rešitev so bili razpisi za sredstva EPD objavljeni šele konec meseca aprila. Tako so bile prve pogodbe podpisane šele v tretjem četrtletju 2004, zato v veliki meri še ni prišlo do realizacije oz. izvedbe storitev na kraju samem. Prav tako še niso bili izdani računi in tako do zahtevkov za povračilo in posledično samih izplačil iz proračuna EU še ni moglo priti. Zaradi navedenih razlogov so bila tudi izplačila iz proračuna RS nižja od napovedanih (RS - Letno poročilo 2004 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta RS za programsko obdobje 2004-2006, 2005).

Tabela 4: Črpanje sredstev strukturnih skladov EPD do 30.6.2009 (v % in mio EUR)

	EPD						Vrednost izražena v mio EUR
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Razpoložljiva sredstva 2004 - 2006	334,5 mio EUR 100 %						
Razpisana sredstva	57,70 %	88,00 %	110,30 %	111,20 %	114,70 %	115,40 %	386,0
Dodeljena sredstva	36,40 %	77,60 %	114,30 %	109,80 %	110,30 %	110,20 %	368,6
Podpisane pogodbe	10,50 %	58,00 %	104,50 %	103,10 %	104,40 %	104,30 %	348,9
Plačila iz proračuna	6,80 %	29,70 %	68,50 %	93,50 %	106,10 %	107,00 %	357,9
Posredovani ZZZP na PO (EU del)	0,00%	19,90 %	59,40 %	80,30 %	95,10 %	100,70 %	239,2
Certificirani ZZZP na EK				64,70 %	83,30 %	87,80 %	208,5

Vir: SVLR - Polletno poročilo 2009 o izvajanju enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006 stanje na dan 30.6.2009, 2011

Sloveniji je bilo znotraj EPD za programsko obdobje v celoti dodeljenih 334,5 mio EUR razpoložljivih sredstev. Z namenom doseganja optimalnega črpanja so bili na začetku leta 2006 sprejeti finančni ukrepi za optimizacijo črpanja sredstev s prerazporeditvami in dodelitvijo dodatnih

pravic porabe, kar pomeni, da so bile z vladnim sklepom posameznim ministrstvom povečane pravice porabe v skupni višini približno 15 %. Iz tega razloga je bilo razpisanih kar 386 mio EUR sredstev. S sklepi programskih svetov za vse sklade oziroma finančni instrument je bilo dodeljenih 368,6 mio EUR, pri čemer je bilo za 348,9 mio EUR podpisanih pogodb za sofinanciranje projektov. Izplačila iz proračuna so znašala 357,9 mio EUR. Posredovanih ZZP na Plačilni organ je bilo v vrednosti 239,2 mio EUR pri čemer je bilo certificiranih ZZP na EK 208,5 mio EUR (SVLR - Končno poročilo o izvajanju enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006, 2010 str. 59).

Za boljše razumevanje uspešnost črpanja sredstev iz strukturnih skladov EPD je pomembno razumeti postavke črpanja sredstev, preko katerih je uspešnost črpanja opredeljena.

1. **Razpisana sredstva:** *Obseg sredstev, ki jih je Slovenija v okviru javnih razpisov, javnih naročil, programov oziroma pozivov dala na voljo končnim prejemnikom. Iz tabele je razvidno, da je delež razpisanih sredstev naraščal skozi celotno obdobje: od 57,7 % ob koncu leta 2004 do 88 % leta 2005 in na 110,3 % leta 2006. Od leta 2007, ko je stopnja razpisanih sredstev znašala 114,7 %, je 30.6.2009 narasla na 115,4 %. Do delne zamude je prišlo na strani razpisanih sredstev zaradi rebalansa proračuna RS v maju 2005.*
2. **Dodeljena sredstva:** *Sredstva, ki se jih po zaključenih javnih razpisih in drugih instrumentih, dodeli s sklepi programskega sveta končnim prejemnikom (dodeljena sredstva ne morejo presegati razpisanih). Delež dodeljenih sredstev je konec leta 2004 znašal 36 %, 77,6 % ob koncu leta 2005, 114,3 % ob koncu leta 2006, 109,8 % ob koncu leta 2007, 110,3 % ob koncu leta 2008 ter 110,2 % konec junija 2009.*
3. **Podpisane pogodbe:** *Vsota vseh sredstev, dodeljenih končnim prejemnikom, ki je določena v pogodbah med končnimi prejemniki in končnimi upravičenci. Podobno kot pri ostalih postavkah je bila v začetnih letih tudi pri izpolnjevanju te postavke Slovenija relativno neuspešna. Leta 2004 je bilo podpisanih le 10,5 % pogodb, leta 2005 pa 58 % pogodb. Po koncu leta 2005 se delež podpisanih pogodb bistveno poveča na kar 104,5 % konec leta 2006, 103,1 % konec leta 2007, 104,4 % konec leta 2008 ter konec julija 2009 na 104,3 % glede na razpoložljiva sredstva z EPD.*
4. **Izplačila iz proračuna:** *Sredstva, ki jih nosilci proračunske postavke izplačajo končnim upravičencem za nastale upravičene stroške, slednji pa nato končnim prejemnikom. Izplačila iz proračuna glede na razpoložljiva sredstva so od konca leta 2004 narasla s 6,8 % na 29,7 % konec leta 2005, na 68,5 % konec leta 2006, na 93,5 % konec leta 2007, na 106,1 % konec leta 2008 ter konec junija 2009 na 107 %.*
5. **Posredovani zahtevki za povračilo:** *Zahtevki pomenijo izbor že izplačanih sredstev iz proračuna, ki jih nosilec proračunske postavke pošlje na plačilni organ in tako prejme povračilo iz proračuna EU sredstva, ki jih je založila država. Delež posredovanih zahtevkov za povračilo na plačilni organ (PO) se je glede na razpoložljiva sredstva povečal iz skoraj 20 % konec leta 2005 na 59 % konec leta 2006, na 80,3 % konec leta 2007, na 95,1 % konec leta 2008 ter na 100,7 % konec junija 2009 (Košir 2009, str. 60)*

4.1.2 Črpanje sredstev Kohezijskega sklada in predpristopne pomoči ISPA

Čeprav je bilo v skladu z referenčnim okvirjem Sloveniji iz naslova Kohezijskega sklada odobrenih 190,6 mio EUR, je bilo z odločbami komisije o odobritvi pomoči za posamezne projekte odobrenih 172,6 mio EUR sredstev. V analizo črpanja sredstev sem vključil sredstva predpristopne pomoči ISPA. Pod okriljem Kohezijskega sklada je bilo v okviru programa ISPA dodeljenih 42 mio EUR za projekte s področja okolja ter 39,9 mio EUR za projekte s področja prometa, kar skupaj znaša 80,9 mio EUR (Poročilo o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011).

Tabela 5: Črpanje sredstev Kohezijskega sklada do 31.12.2009

Sredstva Kohezijskega sklada	Dodeljena sredstva (v EUR)	Povračila sredstev (v EUR)	V odstotkih
<i>Ministrstvo za okolje in prostor</i>			
- ISPA	42.051.107,00	34.673.347,00	82,5
- Kohezijski sklad	88.450.557,00	57.708.300,00	65,2
Skupaj	130.501.664,00	92.381.647,00	70,8
<i>Ministrstvo za promet</i>			
- ISPA	38.907.593,00	34.730.455,00	89,3
- Kohezijski sklad	84.204.145,00	74.148.124,00	88,1
skupaj	123.111.738,00	108.878.579,00	88,4
<i>Skupaj MOP in MzP</i>			
- ISPA	80.958.700,00	69.403.802,00	85,7
- Kohezijski sklad	172.654.702,00	131.856.424,00	76,4
Skupaj	253.613.402,00	201.260.226,00	79,4

Vir: Poročilo o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011

Kot je razvidno iz Tabele 5, so bila Kohezijska sredstva stare finančne perspektive (Kohezijski sklad in ISPA) dodeljena že v celoti. Do konca decembra 2009 je bilo iz EU povrnjenih 88,44 % sredstev s področja prometa in 70,79 % s področja okolja, kar skupaj znaša 79,36 % oziroma 201,3 mio EUR vseh dodeljenih sredstev. 76,4 % oziroma 131,9 mio EUR ob upoštevanju sredstev izključno Kohezijskega sklada.

4.1.3 Pobude Skupnosti

EQUAL

V obdobju od leta 2004 do 30.6.2009 je Slovenija najpočasneje črpala sredstva iz Programa Equal, ki je po vrednosti najmanjši in predstavlja 0,86 odstotka vseh odobrenih pravic na podlagi obravnavanih programov pomoči. Za namene izvajanja pobude skupnosti EQUAL je bilo za

obdobje 2004 – 2006 namenjenih 6,4 mio EUR (EU del). Slovenija je na namenski podračun Programa Equal prejela za 4,2 mio EUR, kar predstavlja 65,15 % odobrenih pravic iz programa. Do 30.6.2009 je Slovenija Evropski komisiji posredovala zahteve za plačilo v višini 3,17 mio EUR oziroma 49,15 % začetnih odobrenih pravic. Evropska komisija je zaradi prepočasnega izvajanja zmanjšala odobrene pravice tega programa (Računsko sodišče RS - Revizijsko poročilo o črpanju sredstev evropskega proračuna, 2010).

INTERREG III

Programi pobud Skupnosti INTERREG III, se izvajajo skupaj z več državami. Temu primerno točnih podatkov o višini povračil v Republiko Slovenijo ni mogoče pridobiti, posledično tudi ni možno podati ocene o uspešnosti črpanja sredstev programa (Računsko sodišče RS - Revizijsko poročilo o črpanju sredstev evropskega proračuna, 2010).

4.2 Uspešnost črpanja sredstev v obdobju 2007 – 2013

V Tabeli 6 je prikazan pregled črpanje sredstev na dan 30.6.2011 po vseh OP-jih.

Tabela 6: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP-jih

Vsi OP-ji	stanje 30.6.11 (v EUR)	Odstotek glede na pravice porabe	
		2007-2011	2007-2013
Pravice porabe 2007 – 2013 (EU + SLO del)	4.824.763.118,00	-	-
Pravice porabe 2007 – 2011 (EU + SLO del)	3.142.595.262,00	-	65,1
Vrednost potrjenih instrumentov od 1.1.07 do 30.6.11	3.679.374.223,00	117,1	76,3
Potrjene operacije – kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	3.066.500.791,00	97,6	63,6
Podpisane pogodbe (od 1.1.07 do 30.6.11)	2.596.588.339,00	82,6	53,8
Izplačana sredstva kohezijske politike – kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	1.468.035.545,00	46,7	30,4
Posredovani zahtevki za povračilo na plačilni organ do 31.05.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) – EU del	1.076.729.872,00	40,3	26,3
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) – EU del	986.063.106,00	36,9	24

Vir: Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011

Na osnovi Tabele 4 lahko razberemo, da je bila Slovenija v obdobju med leti 2007 – 2011

upravičena do porabe 3.142,6 mio EUR sredstev iz naslova vseh Operativnih programov (OP), kar znaša 65,1 % vseh razpoložljivih sredstev za obdobje 2007 – 2013. Do 30.6.2011 je bilo potrjenih operacij za 3,066.5 mio EUR in podpisanih pogodb v vrednosti 2.596,6 mio EUR glede na razpoložljiva sredstva. Izplačanih sredstev je bilo v vrednosti 1.468,05 mio EUR, posredovanih zahtevkov za povračilo za 1,076.7 mio EUR, pri čemer je bilo certificiranih zahtevkov za povračilo na EK do 30.6.2011 986,06 mio EUR sredstev, kar predstavlja 36,9 % razpoložljivih sredstev za obdobje 2007 – 2011 ter 24 % razpoložljivih sredstev za obdobje 2007 – 2013.

4.3 Primerjava uspešnosti črpanja kohezijskih sredstev med državami članicami EU 10

V Tabeli 7 in 8 je prikazana primerjava uspešnosti črpanja sredstev Kohezijskega sklada ter strukturnih skladov med novimi državami pristopnicami oziroma t.i. EU 10.

Tabela 7: Primerjava uspešnosti izvršitev plačil Kohezijskega sklada in nekdanjega ISPA v letu 2009 za obdobje 2004 – 2006 med državami članicami EU 10

Sredstva Kohezijskega sklada in programa ISPA	Dodeljena sredstva (v EUR)	Povračila sredstev (v EUR)	Odstotek povrnjenih sredstev
Ciper	54.014.695,00	40.029.810,00	74,10
Češka	1.226.581.086,00	975.579.344,00	79,50
Estonija	425.431.731,00	330.768.303,00	77,70
Latvija	713.987.456,00	541.309.058,00	75,80
Litva	825.354.775,00	661.411.795,00	80,10
Madžarska	1.481.998.333,00	1.028.122.934,00	69,40
Malta	21.966.289,00	17.532.611,00	79,80
Poljska	5.634.539.614,00	3.708.555.930,00	65,80
Slovaška	766.117.246,00	586.031.109,00	76,50
Slovenija	254.197.825,00	202.417.662,00	79,60

Vir: Letno poročilo o Kohezijskem skladu - Eurlex 2009, 2011.

Po uspešnosti črpanja sredstev Kohezijskega sklada in programa ISPA do leta 2009 je bila Slovenija s 79,6 % povrnjenih sredstev na tretjem mestu med novimi državami članicami. Uspešnejši sta bili le Malta in Litva. Država z najmanj uspeha pri črpanju sredstev v tem obdobju je bila Poljska, in sicer z le 65,8 % povrnjenih sredstev.

Tabela 8: Uspešnost novih držav članic pri črpanju sredstev strukturnih skladov 2004 – 2006 do leta 2010 (v %)

Sredstva strukturnih skladov	% plačil glede na dodeljena sredstva	% ostalih sredstev
Ciper	95,00	5,00
Češka	95,00	5,00
Estonija	95,10	4,90
Latvija	95,10	4,90
Litva	95,10	4,90
Madžarska	95,10	4,90
Malta	95,00	5,00
Poljska	94,80	5,20
Slovaška	94,80	5,20
Slovenija	95,60	4,40

Vir: European commission, Directorate – general budget - Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2010, 2011 str. 28.

Pri črpanju sredstev strukturnih skladov v obdobju 2004 – 2006 je Slovenija po podatkih iz leta 2010 bila s 95,6 % plačil glede na dodeljena sredstva med deseterico držav najuspešnejša. Najslabše sta se pri črpanju strukturnih sredstev odrezali Poljska in Slovaška.

4.4 Problemi Slovenije pri črpanju sredstev kohezijske politike

4.4.1 Poglavitne napake na strani države (Pahor 2004, str. 11):

- Premalo domišljeni pogoji in prioriteta področja
- Slaba preglednost možnosti financiranja
- Napačno razumevanje porabe denarja
- Premalo ustvarjalni in inovativni projekti
- Pomanjkanja čuta za partnerstvo

4.4.2 Najpogostejše napake pri prijavih (Pahor 2004, str. 11):

- Nekakovostno pripravljene projekti
- Pomanjkljiva obvezna dokumentacija
- Obvladovanje projektnega vodenja

4.5 Možnosti izboljšanja sistema črpanja sredstev EU

Novembra 2005 je vlada Republike Slovenije sprejela t.i. Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji. Znotraj razvojne prioritete *Učinkovita in cenejša država* so navedeni predlogi ukrepov za izboljšanje sistema črpanja sredstev EU. Namen predlaganih ukrepov je bil izboljšanje administrativne usposobljenosti in absorpcijske sposobnosti za črpanje EU sredstev skozi dve časovni obdobji: kohezijska politika 2004 – 2006 in obdobje nove finančne perspektive 2007 – 2013.

Za obdobje 2004 – 2006 so bili predlagani ukrepi za izboljšanje absorpcijske sposobnosti tako na strani ponudbe kot na strani povpraševanja (Vlada RS - Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji 2005, str. 91).

- Potrebna je koncentracija sredstev in ustanov vodenja in upravljanja kohezijske politike v Sloveniji, pri čemer mora biti strateško vodenje te politike čim bližje vrhu političnega odločanja v državi.
- Poenostavitev oziroma ukinitvev tistih postopkov, ki jih je mogoče izvesti brez večjih institucionalnih sprememb.
- Uvedba stalnega izobraževanja in usposabljanja kadrov za delo na področjih kohezijske politike tako na strani javne uprave kot na strani potencialnih prijaviteljev projektov v javnem in zasebnem sektorju.

Predlagani ukrepi za obdobje 2007 – 2013 so bili naslednji (Vlada RS - Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji 2005, str. 91):

- Določi se en osrednji organ za načrtovanje in usklajevanje razvojnih politik države.
- Za področje strukturnih skladov se določi en Organ upravljanja. Za področje Kohezijskega sklada se za področje okoljske in področje prometne infrastrukture določita po en Organ upravljanja. Za celotno področje kohezijske politike se določi en skupni Plačilni organ.
- Določi in usposobi se inštitucijo, ki bo predstavljala skupni tehnični sekretariat izvajanja kohezijske politike; strateško vodenje kohezijske politike se izvaja na enem mestu, kar se zagotavlja na osnovi priprave in spremljanja Nacionalnega strateškega referenčnega okvira.
- Sredstva kohezijske politike morajo biti na skupni proračunski postavki pri Organu upravljanja oziroma skupnem tehničnem sekretariatu izvajanja kohezijske politike.

Osrednji namen centralizacije upravljanja strukturnih skladov je možnost boljšega spremljanja učinkov kohezijske politike ter hitrejšega zaznavanja sposobnosti črpanja na ravni posameznih programov pri posameznih ministrstvih. Prav tako je njihov namen na izvedbeni ravni zmanjševanje potreb dodatnega zaposlovanja v državni upravi. Z ukrepi se strmi k preprečevanju podvajanja izvedbenih struktur za ukrepe, ki so podobni in imajo sorodne učinke, hkrati pa bo zaposlovanje v organih izvajanja lažje omejiti (Vlada RS - Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje

blaginje v Sloveniji 2005, str. 91).

SKLEP

V diplomski nalogi sem se osredotočil na izvajanje kohezijske politike v Republiki Sloveniji skozi tri obdobja. Obdobje predpristopne pomoči je trajalo od začetka pogajanj Slovenije o vstopu v Evropsko unijo pa do leta 2004, ko je Slovenija vstopila v EU. Naslednje obdobje je med letoma 2004 – 2006. Takrat postane Slovenija kot pravnomočna članica EU prvič upravičena do črpanja sredstev iz naslova kohezijske politike. Sledi še kohezijska politika Slovenije za obdobje trenutne finančne perspektive, to je med leti 2007 – 2013. V vsakem od omenjenih obdobji sem predstavil različne cilje kohezijske politike, ki jih je Slovenija zasledovala, pravila in pogoje za črpanje sredstev ter upravičenost in uspešnost črpanja nepovratnih sredstev iz različnih instrumentov kohezijske politike.

Od leta 1992 je bila Slovenija deležna sredstev iz programa predpristopne pomoči PHARE. Namen 339 mio EUR pomoči je bila krepitev institucij na vseh področjih in ravneh ter projektom infrastrukture, okolja, prometa in energetike, razvoja človeških virov, šolstva in izobraževanja. V skladu z Agendo 2000 je Slovenija od leta 2000 postala upravičena do črpanja dodatnih sredstev predpristopne pomoči v okviru finančnih instrumentov ISPA in SAPARD. V sklopu programa ISPA je bilo Sloveniji za namene projektov na področju okolja in transporta dodeljenih 80,96 mio EUR. Iz programa SAPARD je bilo namenjenih 26,65 mio EUR za strukturne izboljšave kmetijskega in podeželskega okolja.

Z vstopom v Evropsko unijo Slovenija postane pravnomočna članica in si s tem pridobi pravico do črpanja sredstev iz naslova kohezijske politike in s tem postane upravičena do črpanja sredstev iz strukturnih skladov (ESRR, ESS, EKUJS, FIUR), Kohezijskega sklada ter dveh pobud skupnosti (INTERREG in EQUAL), in sicer v skupni višini 458,17 mio EUR.

V skladu z zakonodajo EU je morala Slovenija za obdobje 2004 – 2006 pripraviti Enotni programski dokument (EPD), ki predstavlja ključni dokument za izvajanje kohezijske politike. Na podlagi EPD-ja so se dodelila evropska sredstva v višini 334,5 mio EUR za uresničevanje prednostnih nalog. Za prikaz učinkovitosti črpanja sredstev EU sem uporabil delež posredovanih zahtevkov za plačilo (ZZP) na plačilni organ. Analiza uspešnosti črpanja sredstev iz strukturnih skladov je narejena na osnovi podatkov do 31.12.2009, ko je bilo na plačilni organ poslanih ZZP za 239,2 mio EUR, kar znaša kar 100,7 % sredstev vseh dodeljeni sredstev s strani Skupnosti. Certificiranih ZZP na EK je bilo 208,5 mio EUR.

Za obdobje 2004 – 2006 je bilo Sloveniji iz Kohezijskega sklada dodeljenih 172,6 mio EUR, ki so se dodeljevala v razmerju 50:50 za projekte na področju prometa in okolja. Podlaga za črpanje sredstev predstavljata Referenčna okvira za okolje in promet, ki sta prilogi Enotnemu

programskemu dokumentu. Na osnovi analize, ki je bila narejena do 31.12.2009, je uspelo Sloveniji načrpati sredstva kohezijskega sklada v višini 131,9 mio EUR, kar predstavlja 76,4 % vseh dodeljenih sredstev.

Slovenija je bila v obdobju 2004 – 2006 upravičena tudi do črpanja sredstev dveh pobud Skupnosti. To sta INTERREG, za katerega je bilo dodeljenih 23,63 mio EUR, ter EQUAL znotraj katerega je bilo dodeljenih 6,4 mio EUR (EU del). Do 30.6.2009 je Slovenija bila najmanj uspešna pri črpanju sredstev pobude Skupnosti EQUAL. Republika Slovenija je Evropski komisiji posredovala zahtevkov za plačilo v višini 49,15 odstotka začetnih odobrenih pravic. Za pobudo INTERREG ni bilo mogoče pridobiti podatkov o višini povračil, zato ocene uspešnosti programa nisem mogel podati.

Za obdobje med leti 2007 – 2013 je bila Slovenija upravičena do črpanja sredstev v višini 4,2 mrd EUR. Na podlagi Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja 2007-2013 (NSRO) je Slovenija pripravila tri operativne programe. Ti predstavljajo programsko podlago za črpanje sredstev iz naslova cilja "Konvergenca". To so Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (dodeljenih 1,768 mrd EUR iz ESRR), Operativni program razvoja človeških virov (dodeljenih 0,756 mrd EUR iz ESS), Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (dodeljenih 1,577 mrd EUR iz KS in delno ESRR). Analiza uspešnosti črpanja sredstev je bila narejena na osnovi podatkov, zbranih do 30.6.2011. Do takrat je bila Slovenija upravičena do sredstev v višini 3,14 mrd EUR (EU in SLO del), kar znaša 65,1 % vseh odobrenih sredstev. Posredovanih je bilo ZZP v višini 1,08 mrd EUR (EU del), kar znaša 40,3 % vseh sredstev, dodeljenih do navedenega datuma oziroma 26,3 % sredstev finančnega obdobja 2007 – 2013. Certificiranih ZZP na EK je bilo 986 mio EUR oziroma 24 % vseh dodeljenih sredstev.

Na vprašanje, ali je bila Republika Slovenija uspešna pri črpanju kohezijskih sredstev ni lahko odgovoriti. Tako podatki iz različnih analiz in virov kot tudi mnenja o njeni uspešnosti so različna. Na podlagi podatkov iz primerjave Slovenije in ostalih novih držav članic EU 10 lahko razberemo, da smo bili pri črpanju strukturnih skladov v obdobju 2004 – 2006 zelo uspešni. Po podatkih revizijskega poročila o uspešnosti črpanja Evropskih sredstev iz leta 2010 smo že do 30.6.2009 na namenske podračune strukturnih skladov prejeli nakazana sredstva v višini 95 % odobrenih pravic, kar znaša največ, kolikor lahko Evropska komisija nakaže državi članici Evropske unije pred zaključkom programov. Po drugi strani pa je uspešnost črpanja sredstev Kohezijskega sklada, programa EQUAL v letih 2004 - 2006 ter na splošno sredstva, dodeljena za novo finančno obdobje, zelo vprašljiva, če ne celo zaskrbljujoča.

VIRI IN LITERATURA

1. Aristovnik, A., & Lah, N. (2007). Uspešnost Slovenije pri črpanju kohezijskih sredstev EU v obdobju 2004 – 2007. Najdeno 25. junija 2011 na spletnem naslovu http://www.fu.uni-lj.si/uprava/clanki/letnikV,%C5%A1tevilka4,2007/LET_V_stev_4_december_2007_ARISTOVNIK.pdf
2. Brežnik, B. (2003). *Problematika revidiranja donacij Evropske unije* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Butala, M. (2006). *Viri financiranja: Strukturni skladi Evropske unije* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. CNVOS, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij. (2007). *Strukturokop - NVO vodič po strukturnih skladih*. Najdeno 2. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://www.cnvos.si/UserFiles/File/publikacijeCNVOS/strukturokop_01.pdf
5. *Enotni programski dokument za obdobje 2004 – 2006 - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 6. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/operativni-programi/2004-2006>
6. EQUAL - Inštitut Vir. Najdeno 8. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.institut-vir.si/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=90
7. European commission, Directorate – general budget. (2011). *Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2010*. Najdeno 12. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2010/sf_implem_rep_2010_en.pdf
8. Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko. (b.l.). *Inforegio, Informacijski bilten 2004*. Najdeno 23. julija 2011 na spletnem naslovu http://libnt2.lib.unipi.gr/regio/regio/content/sl/02_pdf/07_1_fact_sl.pdf
9. Evropska komisija, Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti. (2007). *Kohezijska politika 2007–2013 – Komentarji in uradna besedila*. Najdeno 7. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_sl.pdf
10. *Evropski socialni sklad - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 2. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/skladi/predstavitev-skladov/evropski-socialni-sklad>
11. *Instrument za predpristopno pomoč - Regionalna politika Inforegio*. Najdeno 5. julija 2011 na spletnem naslovu http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/ipa/index_sl.htm
12. Iskra, S. (2009). *Evropska kohezijska politika in možnosti črpanja EU sredstev. Zbornik 6. študentske konference Fakultete za management Koper*. Najdeno 7. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-033-8/prispevki/Iskra%20Sergej.pdf>
13. Jakimovska, A. (2010). *Uspešnost Slovenije pri črpanju Evropskih sredstev kohezijske politike EU* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
14. *Kohezijski sklad - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 7. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/skladi/predstavitev-skladov/kohezijski-sklad>

15. Košir, J. (2009). *Črpanje Evropskih (nepovratnih) sredstev* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
16. Kozar, A. (2007). *Uspešnost Slovenije pri črpanju sredstev iz strukturnih skladov in Kohezijskega sklada Evropske unije* (diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
17. *Letno poročilo o Kohezijskem skladu - Eurlex*. Najdeno 20. julija 2011 na spletnem naslovu <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0589:FIN:SL:HTML>
18. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve RS. (2004). Program pobude Skupnosti EQUAL 2004 – 2006 za RS. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/equal_program04_06.pdf
19. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. (2007). Končno poročilo o izvajanju programa SAPARD. Najdeno 5. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Upravljanje_s_sredstvi_EU/Finan%C4%8Dni_in%C5%A1trumenti/Predpristopna_pomo%C4%8D/Koncno_porocilo_SAPARD-29_6_2007-cistopis.pdf
20. Mrak, M. (2004). *Khezijska politika Evropske unije* (1. izd.). Ljubljana: samozaložba
21. Mrak, M. & Wostner P. (2005). Absorpcijska sposobnost Republike Slovenije za črpanje sredstev EU. *IB revija*. Najdeno 25. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/ib/2005/ib3-05.pdf
22. *Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/operativni-programi/2007-2013/operativni-program-krepitve-regionalnih-razvojnih-potencialov>
23. *Operativni program razvoja človeških virov - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/operativni-programi/2007-2013/operativni-program-razvoja-cloveskih-virov>
24. *Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/operativni-programi/2007-2013/operativni-program-razvoja-okoljske-in-prometne-infrastrukture>
25. Pahor, N. (15. 9. 2004). Kakšen je zmagoviti projekt za strukturni sklad. *Podjetnik*. Najdeno 28. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.podjetnik.si/default.asp?KatID=332&ClanekID=1855>
26. Perpar, A., & Suban, I. (b.l.). Evropski kmetijski jamstveni in usmerjevalni sklad – EKUJS in finančni instrument za usmerjanje ribištva – FIUR. *Poslovni vodnik po evropskih sredstvih – Kako prijaviti dobre projekte?* Najdeno 24. junija 2011 na spletnem naslovu http://www.google.si/url?sa=t&source=web&cd=1&ved=0CBgQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.gzs.si%2Fpripone%2F10505%2Foei20925d10505.pdf&rct=j&q=EKUJS&ei=sAp_Tvv1I pOt8QOj5JmJAQ&usg=AFQjCNFfoI1SZmIO-DV0D19UEPoGc7UnPg&sig2=0HRKtttZKEto3mGxay9e3w&cad=rja
27. *Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem

naslovu <http://www.eu-skladi.si/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/podatki-o-crpanju>

28. *Poročilo o črpanju evropskih sredstev v Sloveniji - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/podatki-o-crpanju/porocilo-o-crpanju-evropskih-sredstev-v-sloveniji>
29. *Potrditev programov za črpanje sredstev strukturnih skladov - Info svet – podjetnikovo informacijsko središče*. Najdeno 14. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.infosvet.si/index.php?option=com_content&task=view&id=152
30. *Pravica do črpanja evropskih sredstev - Posoški razvojni center*. Najdeno 16. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije/pravica-do-crpanja-evropskih-sredstev>
31. *Predpristopna pomoč - Ministrstvo za finance RS*. Najdeno 5. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/upravljanje_s_sredstvi_eu/financni_instrumenti_eu/predpristopna_pomoc/
32. *Predpristopna pomoč - Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve*. Najdeno 5. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.svrez.gov.si/si/delovna_podrocja/razvojna_in_tehnicna_pomoc/arhiv_dejavnosti_sektorja/predpristopna_pomoc/
33. *Programski dokument Slovenije za obdobje 2007-2013 - Strukturni skladi EU v Sloveniji*. Najdeno 12. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/operativni-programi/2007-2013>
34. Računsko sodišče Republike Slovenije. (2010, 24. avgust). Revizijsko poročilo: Črpanje sredstev evropskega proračuna. Najdeno 3. avgusta 2011 na spletnem naslovu [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KD22C369387B21A1AC125776E00334B1A/\\$file/EU_crpanje_SP04-08.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KD22C369387B21A1AC125776E00334B1A/$file/EU_crpanje_SP04-08.pdf)
35. Republika Slovenija. (2005). Letno poročilo 2004 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006. Najdeno 4. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/predpisi/letna-porocila/letna-porocila-o-izvajanju-enotnega-programskega-dokumenta-za-programsko-obdobje-2004-2006/files/fileinnercontentproxy.2010-11-17.7777808896>
36. Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko. (2009). Polletno poročilo 2009 o izvajanju enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006 stanje na dan 30.6.2009. Najdeno 2. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://www.eu-skladi.si/predpisi/letna-porocila/letna-porocila-o-izvajanju-enotnega-programskega-dokumenta-za-programsko-obdobje-2004-2006/files/3-polletno-poroilo-2009_11_4_2011.pdf
37. Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko. (2010). *Končno poročilo o izvajanju enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006*. Najdeno 2. avgusta 2011 na spletnem naslovu http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr/sr.gov.si/pageuploads/KOHEZIJA/Letna_porocila/1_Koncno_porocilo_EPD_11_4_2011.pdf
38. Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. (2011). *Obrazložitev finančnega načrta*. Najdeno 1. avgusta 2011 na spletnem naslovu

http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Prora%C4%8Dun/Zaklju%C4%8Dni_ra%C4%8Dun/2006/ZR2006_III_2_151.pdf

39. *Sorazmernost - Regionalna politika Inforegio*. Najdeno 7. julija 2011 na spletnem naslovu http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/proportionality_sl.htm
40. *Splošno o Evropskih skladih skozi programsko obdobje - Vlada Republike Slovenije*. Najdeno 8. julija 2011 na spletnem naslovu http://www.vlada.si/si/teme_in_projekti/evropska_kohezijska_sredstva_za_razvoj_slovenije/spl_osno_o_evropskih_skladih_skozi_programsko_obdobje/
41. Vlada Republike Slovenije. (2005, 2. november). Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji. Najdeno 4. avgusta 2011 na spletni strani http://www.slovenijajutri.gov.si/fileadmin/urednik/dokumenti/gospodarske_socialne_reforme.pdf
42. Vlada Republike Slovenije. (2005). Enotni programski dokument. Najdeno 14. julija 2011 na spletnem naslovu <http://www.eu-skladi.si/ostalo/operativni-programi/enotni-programski-dokument-rs-2004-2006.pdf>

PRILOGE

KAZALO PRILOG

<i>Priloga A: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP ROPI .....</i>	<i>i</i>
<i>Priloga B: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP RR .....</i>	<i>ii</i>
<i>Priloga C: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP RČV .....</i>	<i>iii</i>
<i>Priloga D: Primerjava izplačanih sredstev iz nacionalnega proračuna in certificiranih izdatkov s strani PO z razpoložljivimi sredstvi iz PD v programskem obdobju 2004 - 2006 .....</i>	<i>iv</i>

Priloga A: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP ROPI

OP ROPI	Stanje 30.6.11 (v EUR)	% glede na pravice porabe	
		2007-2011	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	1.855.411.469	-	-
Pravice porabe 2007 - 2011	1.038.442.942	-	56,0
Vrednost potrjenih instrumentov od 1.1.07 do 30.6.11	1.013.856.408	97,6	54,6
Potrjene operacije - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	953.791.289	91,8	51,4
Podpisane pogodbe (od 1.1.07 do 30.6.11)	537.873.901	51,8	29,0
Izplačana sredstva kohezijske politike* - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	286.431.911	27,6	15,4
Posredovani zahtevki za povračilo na plačilni organ do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	240.562.628	27,3	15,3
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	232.665.914	26,4	14,8

Vir: Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011.

Priloga B: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP RR

OP RR	Stanje 30.6.11 (v EUR)	% glede na pravice porabe	
		2007-2011	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	2.080.293.561	-	-
Pravice porabe 2007 - 2011	1.479.665.997	-	71,1
Vrednost potrjenih instrumentov od 1.1.07 do 30.6.11	1.960.837.544	132,5	94,3
Potrjene operacije - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	1.468.601.218	99,3	70,6
Podpisane pogodbe (od 1.1.07 do 30.6.11)	1.415.406.155	95,7	68,0
Izplačana sredstva kohezijske politike* - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	893.222.629	60,4	42,9
Posredovani zahtevki za povračilo na plačilni organ do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	659.173.565	52,4	37,3
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	604.683.395	48,1	34,2

Vir: Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011.

Priloga C: Črpanje sredstev kohezijske politike na dan 30.6.2011 po OP RČV

OP RČV	Stanje 30.6.11 (v EUR)	% glede na pravice porabe	
		2007-2011	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	889.058.088	-	-
Pravice porabe 2007 - 2011	624.486.323	-	70,2
Vrednost potrjenih instrumentov od 1.1.07 do 30.6.11	704.680.271	112,8	79,3
Potrjene operacije - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	644.108.283	103,1	72,4
Podpisane pogodbe (od 1.1.07 do 30.6.11)	643.308.283	103,0	72,4
Izplačana sredstva kohezijske politike* - kumulativa (od 1.1.07 do 30.6.11)	288.381.006	46,2	32,4
Posredovani zahtevki za povračilo na plačilni organ do 30.6.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	176.993.678	33,3	23,4
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.06.11 (kumulativa 1.1.07-30.6.11) - EU del	148.713.797	28,0	19,7

Vir: Podatki o črpanju - Strukturni skladi EU v Sloveniji, 2011.

Priloga D: Primerjava izplačanih sredstev iz nacionalnega proračuna in certificiranih izdatkov s strani PO z razpoložljivimi sredstvi iz PD v programskem obdobju 2004 - 2006

PD 2004-2006	Skupaj razpoložljiva sredstva					Stanje na dan 30.6.2009				Certificirani izdatki					
	Prioriteta/ Ukrep	Skupaj razpoložljiv a sredstva	Skupaj javna sredstva	Sredstva EU	Skupaj nac. javna sredstva	Zasebni viri	Razpisana sredstva	Dodeljena sredstva (sklepi PS)	Podpisane pogodbe	Izplačila iz drž. pror. do 30.6.2009	Skupaj	Skupaj javna sredstva	Sredstva EU	Skupaj nac. javna sredstva	Zasebni viri
EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
Prioriteta 1	174.444.714	174.444.714	129.240.164	45.204.550	0	214.467.391	194.639.865	194.367.072	192.215.163	192.534.122	192.534.122	134.720.293	57.813.829	0	
Ukrep 1.1	39.144.841	39.144.841	29.357.228	9.787.613	0	44.620.621	45.566.028	45.598.937	44.980.198	40.650.063	40.650.063	30.486.109	10.163.954	0	
Ukrep 1.2	42.964.044	42.964.044	32.223.033	10.741.011	0	44.883.383	44.621.182	44.873.822	43.368.966	43.083.261	43.083.261	32.312.446	10.770.815	0	
Ukrep 1.3	32.817.168	32.817.168	24.612.876	8.204.292	0	41.026.877	40.846.282	40.800.605	39.413.910	39.202.552	39.202.552	27.363.906	11.838.646	0	
Ukrep 1.4	59.518.661	59.518.661	43.047.027	16.471.634	0	83.936.510	63.606.372	63.093.708	64452089	69.598.247	69.598.247	44.557.832	25.040.414	0	
Prioriteta 2	96.899.124	96.899.124	72.674.342	24.224.782	0	116.007.110	102.045.615	102.045.615	102.012.396	95.399.947	95.399.947	71.546.317	23.853.630	0	
Ukrep 2.1	25.217.031	25.217.031	18.912.773	6.304.258	0	33.757.741	26.972.192	26.972.192	26.784.362	24.438.285	24.438.285	18.328.713	6.109.572	0	
Ukrep 2.2	8.722.031	8.722.031	6.541.523	2.180.508	0	8.901.925	8.772.302	8.772.302	8.727.477	8.349.003	8.349.003	6.261.752	2.087.251	0	
Ukrep 2.3	38.043.031	38.043.031	28.532.273	9.510.758	0	46.443.503	39.955.143	39955143	40.213.435	38.278.858	38.278.858	28.705.501	9.573.356	0	
Ukrep 2.4	24.917.031	24.917.031	18.687.773	6.229.258	0	26.903.941	26.345.978	26.345.978	26.287.122	24.333.802	24.333.802	18.250.351	6.083.451	0	
Prioriteta 3	51.760.409	49.512.906	25.350.133	24.162.773	2.247.503	55.621.950	56.375.319	52.534.212	49.690.795	51.225.380	48.605.764	24.929.458	23.676.306	2.619.616	
Ukrep 3.1	17.129.338	17.129.338	8.564.669	8.564.669	0	18.562.152	19.501.887	17.506.313	17.126.862	16.069.787	16.069.787	8.034.894	8.034.894	0	
Ukrep 3.2	16.820.704	16.820.704	8.410.352	8.410.352	0	17.614.082	17.594.259	17.053.888	16.818.928	16.820.346	16.820.346	8.402.188	8.418.158	0	
Ukrep 3.3	9.227.854	9.227.854	4.613.927	4.613.927	0	11.065.551	11.064.798	9.883.042	9.236.927	9.221.432	9.221.432	4.610.716	4.610.716	0	
Ukrep 3.4	3.248.778	3.248.778	1.624.389	1.624.389	0	4.571.743	4.732.984	4732984	3.254.200	3.240.190	3.240.190	1.620.094	1.620.095	0	
Ukrep 3.5	711.512	711.512	355.756	355.756	0	821.441	788.224	764.385	711.392	711.513	711.513	355.756	355.756	0	
Ukrep 3.6	408.159	408.159	306.119	102.040	0	626.561	350.044	310.949	310.939	310.949	310.949	233.212	77.737	0	
Ukrep 3.7	4.214.064	1.966.561	1.474.921	491.640	2.247.503	2.360.419	2.343.122	2.282.652	2.231.547	4.851.163	2.231.547	1.672.598	558.949	2.619.616	
Tehnična pomoč	13.659.945	13.659.945	10.244.958	3.414.987	0		15.696.153		14.109.870	14.033.749	14.033.749	10.523.828	3.509.921	0	
Skupaj ESRR	9.711.086	9.711.086	7.283.314	2.427.772	0		11.074.307		9.976.115	9.940.444	9.940.444	7.454.621	2.485.823	0	
Skupaj ESS	3.948.859	3.948.859	2.961.644	987.215	0		4.621.846		4.133.755	4.093.305	4.093.305	3.069.207	1.024.098	0	
Skupaj	336.764.192	334.516.689	237.509.597	97.007.092	2.247.503	386.096.452	368.756.951	348.946.899	358.028.224	353.193.199	350.573.583	241.719.897	108.853.686	2.619.616	
Skupaj ESRR	184.155.800	184.155.800	136.523.478	47.632.322	0	214.467.391	205.714.171	194.367.072	202.191.278	202.474.567	202.474.567	142.174.914	60.299.653	0	
Skupaj ESS	100.847.983	100.847.983	75.635.986	25.211.997	0	116.007.110	106.667.461	102.045.615	106.146.151	99.493.252	99.493.252	74.615.525	24.877.728	0	
Skupaj EKUJS	47.138.186	47.138.186	23.569.093	23.569.093	0	52.634.970	53.682.152	49.940.612	47.148.309	46.063.268	46.063.268	23.023.648	23.039.620	0	
Skupaj FIUR	4.622.223	2.374.720	1.781.040	593.680	2.247.503	2.986.980	2.693.166	2.593.600	2.542.486	5.162.112	2.542.496	1.905.810	636.686	2619616	

Vir: SVLR - Končno poročilo o izvajanju enotnega programskega dokumenta republike Slovenije za programsko obdobje 2004-2006, 2011 str. 57.